

Svea Hovrätt
Rotel 0603
Mark- och miljööverdomstolen
Box 2290
103 17 Stockholm

Sid 1(3)

Svar på överklagande angående anmälan om klagomål på vattennivån i Hillesjön och Verkmyraån

Föreningen Hillesjöns Framtid har fått föreläggande att svara på överklagande från Länsstyrelsen Gävleborg och tre fastighetsägare genom ombud. Föreningen motsätter sig klagandes yrkande om ändring av dom från Mark- och miljödomstolen mål M1648-18 och 1649-18.

Skälet till motsättandet är att Länsstyrelsens beslut 21 maj 2018 dnr 61-17 och 1649-18 inte möter upp till nödvändiga krav för myndighetsbeslut på grund av brister i beslutsunderlag, konsekvensbedömning och helhetsbedömning avseende beslutet.

Länsstyrelsen ger i sitt beslut en bakgrundsbeskrivning till nuvarande situation men motiverar sitt beslut att tillåta sänkning av dammen endast med att sjösänkingsföretaget skall ha en oinskränkt rätt att vidta aktuella åtgärder utgående från förrättning 1926 utan att här ta hänsyn till annan miljölagstiftning eller frågor rörande fiske, bevarande av våtmark, tillgång till rekreations- och naturområden eller annat.

Hillesjön är en viktig och värdefull sjö för många verksamheter. Det är en av få ännu öppna och tillgängliga insjöar i direkt närhet till tätorten Gävle. Som öppen sjö har sjön nyttjats av tusentals personer årligen för bad, fiske, skridskoåkning, skidåkning paddling och många andra aktiviteter. Vid beslut av Länsstyrelsen Gävleborg om bildande av Björkehorns naturreservat (dnr 4257-2017; 80-252) framförs att: *Området Hillesjön är av riksintresse och är utpekad som ett regionalt särskilt värdefullt värdevatten och finns utpekad i länets naturvårdsprogram.* Vi finner att Länsstyrelsen i sitt beslut 2018-05-21 och i sitt nu aktuella överklagande helt bortsett från att beakta dessa förhållanden.

Länsstyrelsen uttrycker i sin överklagan att: *Genom detta förbud blir sjösänkingsföretaget i dess helhet i princip verkningslöst.* Det är ett häpnadsväckande påstående av två skäl. Det första är ifall värnade om sjösänkingsföretagets funktion skall vara ett giltigt motiv för sänkning av dammen. Det andra och ännu starkare skälet är att det finns betydligt mer angelägna åtgärder för sjösänkingsföretaget att vidta i syfte att minimera skador på omgivande marker vid höga vattenflöden och efterföljande högt vattenstånd i Hillesjön. Vi syftar här på rensning och breddning av hela Verkmyraåns förlopp från dammen och till utloppet i havet.

Ursprunget till oenigheten om den i ärendet aktuella dammen har handlat om vattennivån i Hillesjön vid kraftigt och långvarigt regn respektive snösmältning ledande till högvatten. Föreningen Hillesjöns Framtid har vid flera tillfällen i kontakter med Länsstyrelsen Gävleborg kunnat tydliggöra att dammen inte har förutsättningar att kunna påverka vattennivån i Hillesjön vid dessa tillfällen. För utförlig beskrivning av detta hänvisas till bilaga 1 och 2 från tidigare korrespondens. Här följer en kort sammanfattning av dessa skrivelser respektive presentationer.

Adress:

c/o Bergström
Källvägen 9
80649 Gävle

Telefon:

Christer Bergström
Lena Zetterholm
Olof Hånell
Olof Agner
Erik Ammenberg

070-3143399
026-164329
070-5577627
070-7387383
070-382 84 10

Internet:

www.hillesjon.se

Plusgiro:

20 99 39-8

Organisationsnummer:

802432-9503

Bilden ovan är tagen 2013-04-20 vid tillfälle då högt vattenstånd rådde i Hillesjön ledande till översvämning av flera låglänta tomter. Bilden är tagen från en plats uppströms dammen och visar nuvarande dammens läge, den gamla dammens läge och fortsättningen nedströms mot Verkmyraån. Uppmätt vattendjup över dammen var vid tillfället 45-50cm. Bilden tydliggör att dammen omöjligt kan ha påverkan på aktuell vattennivå eller vattenflöde eftersom vattennivån nedströms står högt över dammens nivå. Vattnet nedströms hindrar därför mer vatten att passera dammen än vad som rinner undan genom Verkmyraån. Av detta skäl är alltså den mest ändamålsenliga åtgärden för sjösänkingsföretaget att rensa och bredda Verkmyraån från dammen och ner till utloppet i havet ifall man avser att minimera konsekvenser av högt vattenstånd.

Sjösänkingsföretaget och Länsstyrelsen Gävleborg motiverar beslutet att godkänna sänkning av tröskeldammen med att nuvarande vattennivå skall orsaka skador på tomter, åker- och skogsmark. Beskrivningen av dessa skador är endast rudimentär och översiktlig utan analys av huruvida dessa rimligt kan tillskriva dammens nivå och därmed Hillesjöns nivå. Det finns ingen beskrivning av var berörda åkrar och skogsområden är belägna i förhållande till Hillesjön, avstånd till sjön, markernas nivå i förhållande till sjön, förekomsten av diken och skick på dessa eller andra markfaktorer av betydelse. Det framkommer inte heller vid vilka tider beskrivna besvär iakttas och omständigheter relaterat till detta vad gäller regn, snösmältning eller aktuell vattennivå på Hillesjön.

Det är sedan lika stora brister gällande konsekvensbeskrivning vid beslutad sänkning av Hillesjön. Man beskriver en sänkning på 20 centimeter som varsam utan analys avseende sjöns belägenhet och vattendjup.

Stora delar av Hillesjön har ett vattendjup på 80-100cm eller mindre- Detta gäller bland annat för området som sträcker sig flera hundra meter ut från den för allmänheten mest tillgängliga delen vid Hille men även i vidsträckta områden i närheten av utloppet till Verkmyraån och övriga inre delar av sjön. På grund av det ringa vattendjupet är igenväxningen redan nu kraftig och tillgänglighet med båt eller kanot är kraftigt försvårad.

Redan under nuvarande omständigheter har det vissa vintrar inträffat bottenfrysning med omfattande fiskdöd som följd. Skulle nivån sänkas ytterligare kommer sådan fiskdöd med stor sannolikhet inträffa i betydligt högre frekvens. Den rådande igenväxningen leder även till svårigheter att komma ut med båt och därmed stora begränsningar i möjligheter till fiske.

Under dessa omständigheter är en sänkning med 20 centimeter inte en varsam åtgärd utan en åtgärd som kan förväntas leda till en ekologisk katastrof för sjösystemet.

Länsstyrelsen beskriver detta, dock utan att först ha inhämtat kunskap om faktiska situationen, som *viss försämring av möjligheterna att färdas med båt runt sjön... och lägre vattendjup vid bryggor och badplatser*. Man beaktar inte att detta är en för allmänheten, boende och övriga, mycket värdefull sjö vars ekosystem man inte bör tillåta att kollapsa.

Med vänlig hälsning

Christer Bergström
Ordförande
Föreningen Hillesjöns Framtid